

Ὁ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ

ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟ ὈΡΓΑΝΟ
Γ' ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ
Σ. Τ. Γ. 902B

ΕΤΟΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 4 (20)
ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΝΟΒΡΙΟΥ 1948

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 500

Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ

Ένας στρατιώτης του 78ου Τάγματος Έθνοφρουράς, ο Νικόλαος Γελές, τελευταία, έκανε κάτι τὸ μεγάλο και ὕψηλό, μιὰ πράξιν ἀνωτέρων πὸ τὸν τοποθετεῖ σὲ μιὰ ξεχωριστὴ θέση, ἐκεῖ κοντὰ στὸν ἡρωϊκὸν τραυματιῶν τῶν μαχῶν. Ὁ Έθνοφρουρὸς αὐτὸς τοῦ 78ου Τάγματος ἔδωσε μιὰν μάχην δικῆς, τοῦ ἔμπνευσεως, συγκίνησε χιλιάδες μαχομένους και γι' αὐτὸ ἐνίκησε, ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ τὴν συμπάθειαν ὄλων.

Ὅταν οἱ ἄνδρες ἐνὸς Έθνος πολέμου και πεθαίνουν ἡρωϊκὰ γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Πατρίδος τους, εἶναι νόμος φυσικὸς, νὰ συγκινουνοῦν τοὺς πάντας, ἀκόμη κι' αὐτὸν τὸν ἐχθρόν τους. Αὐτοὶ εἶναι πιά οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ και τοποθετοῦνται στὸ Πάνθεον τῶν Ἀθανάτων.

Και ὅταν ἓνα Έθνος θυσιάζεται γιὰ ἓνα ἱερὸ σκοπὸν, γιὰ μιὰν Ἰδέαν, πὸν δὲν ἐκπροσωπεῖ παρὰ τὴν δικαιοσύνην τῶν Ἐθνῶν, τὴν τιμὴν του, τὴν Ἐλευθερία και τὸν πολιτισμὸν τοῦ Κόσμου, δὲν μπορεῖ, εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὴν Μοῖρα τῶν Ἐθνῶν, ἀπὸ τὸν θεὸ τῶν ἀνθρώπων, νὰ προκαλῆ τὸν σεβασμὸν και τὴν συμπάθειαν, τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων.

Ὁ Γελές Νικόλαος δὲν ἔπεσε βέβαια μαχόμενος και δὲν τοποθετεῖται στὸ Πάνθεον τῶν Ἀθανάτων, ἀλλὰ μὲ τὴν μάχην αὐτὴν τὴν νεάν, πὸν ἔδωσε τὴν πρωτότυπη και ξεχωριστὴ, ἀνοίγει νέους ὁρίζοντας και δείχνει τὸν δρόμο γιὰ νέες νίκες.

Ἡ πράξι του εἶναι ἀπλὴ και σεμνὴ, ἀπλῶς ἔπηρε τρεῖς μέρες ἀδεία, τίς ὁποῖες ἐδικαιοῦτο ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, πὸν παίρνει ἀδεία, χαιρέτησε κι' ἔφυγε.

Σὲ τρεῖς μέρες ξαναγύρισε στὸ Τάγμα του, και λέει στὸ διοικητὴ του δίνοντάς του ἑκατὸ χιλιάδες μουσκεμένες δραχμές.

— Γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν φτωχῶν συναδέλφων μου, πὸν μάχονται γιὰ τὴν Πατρίδα.

Και νὰ τί ἔγινε!

Στὶς τρεῖς μέρες τῆς ἀδείας του ὁ Γελές πήγε κι' ἔπιασε δουλειά. Σκληρὴ δουλειά, πιὸ σκληρὴ ἴσως ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, πὸν κάνει στὸ Στρατό.

Κουράστηκε, ἴδρωσε πολὺ, πόνεσε, ξαγούπησε, τσακίστηκε και κέρδισε τίς ἑκατὸ χιλιάδες, τίμιες, δραχμοῦλες...

Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ ἔθνοφρουρὸς δὲν εἶναι φιλοχρήματος. Δὲν εἶναι ὑλιστὴς και εἶναι φτωχὸς βιοπαλαιστὴς.

Δὲν σκουπίζει μὲ τὸ δεξί του χέρι τὰ μάτια, πὸν καίνε και τὸ στόμα τὸ στεγνὸ τὴν ἀλμύρα τοῦ ἰδρώτα του γι' αὐτό:

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

Ἡ Μακρόνησος αὐτὲς τίς μέρες γνώρισε μιὰ καινούργια ἀπὴν ἀπόδειξι τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου τῆς και δικαιοσύνης τῶν προσπαθειῶν τῆς ΒΧΙΓ.Ε.Σ. τῶν ἀξιωματικῶν και τῶν ἰδίων τῶν Σκαπανέων. Ἀπ' τίς ἀρχὲς Νοεμβρίου σύμφωνα και μὲ τὴν ὑπόσχεσι, τὴν ὁποῖαν μᾶς ἔδωσε ὁ Ὑποσηγὸς κ. Ἀντωνόπουλος κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του τῆς 22 π. μηνό, ἔδημιουργήθη και λειτουργεῖ στὸ χωρὸ τοῦ Α' Τάγματος Σκαπανέων Κέντρο Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ τὴν ἄμειση ἐπιτοπτεία τοῦ Γεν. Στρατοπεδάρχου Συνόρχου κ. Ν. Ἐξαρχάκου 1500 ἄνδρες προερχόμενοι ἀπὸ τὰ Τάγματα Μακρονήσου ἀπετέλεσαν τὸ νεοσυσταθὲν Κέντρον. Μεταξὺ δὲ τούτων εἶναι και οἱ 600 συναδέλφοι, τοὺς ὁποῖους ἀποχαιρέτησαμε στίς 30 10 48, ὅταν μαζί μὲ δεκάδα ἀξιωματικῶν μᾶς ἐκπαιδευτῶν μέσα σὲ φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ και προπεμπόμενοι μὲ τίς εὐχὲς μᾶς ἀνεχώρησαν

γιὰ κεῖ. Αὐτοὶ οἱ 1500 Μακρονησιῶτες μετὰ τὸ τέλος τῆς στρατιωτικῆς ἐκπαιδεύσεώς των, θὰ γίνουν ἡ δὴ μεγάλη ἀποστολή, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ νέες μάχιμες μονάδες τοῦ Στρατοῦ μᾶς και θὰ γράψῃ καινούργιες δόξες. Τώρα ἡ Μακρόνησος ζεῖ ἡμέρες ἀληθινοῦ στρατιωτικῶν καταλισμοῦ. Δίπλα στὴν ἐθνικὴ διαφύμιση ἀκούεται ἡ στρατιωτικὴ διδασκαλία και οἱ γυμναζόμενοι ἄνδρες μὲ τίς ἀποφασιστικὲς κινήσεις τους, γεμάτοι ζοὴ και θάρρος, ἀποτελοῦν τὴν καλλίτερη ἐγγύση γιὰ τὸ μέλλον. Τοὺς ἐπισκεφθήκαμε κατὰ τὴν ὥραν τῶν γυμνασιῶν. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τους εἶναι ἀπερίγραπτος. Ὅλοι μᾶς μιλουνοῦν μὲ χαρὰ γιὰ τὴν νεὰ ζοὴ τους, ἐκφράζοντας τὴν συμπάθειάν τους πρὸς τοὺς νέους ἀξιωματικούς και τὸν κ. Βασιλόπουλο τὸ διοικητὴ τοῦ Α' Τάγματος, ὁ ὁποῖος τοὺς περιβάλλει μὲ ἰδιαίτερη στοργή. Μᾶς μίλησαν συγχρόνως γιὰ

τίς προόδους πὸν ἐπετέλεσαν στὴ νεὰ τους ἐκπαίδευση, καθὼς και τὴν ἐπιμέλεια πὸν ἐπιδεικνύουνο ἀφ' ὅτου πήραν στὰ χέρια τους τὸ τιμημένο ὄπλο πὸν πρόκειται νὰ δοξάσουνο ἐναντίον τῶν προδοτῶν τοῦ ἔθνος και ἐπιβουλευτῶν τῆς ἐλευθερίας τῆς Χώρας. Μιὰ ἱερὴ συγκίνησι σὲ καταλαμβάνει μόλις βρεθεῖς σιμά τους. Νοιώθεις τὸν ἑαυτό σου νὰ ζῆ τὴν χαρὰ τους, τὸν διάχυτο ἐνθουσιασμό τους τὴν πνοὴ τῆς ὁρμῆς και τῆς πίστεως τους. Τὸν ἄσημο βράχο τὸν μετέτρεψαν οἱ Σκαπανεῖς σὲ γῆ ἡρώων. Τὸ ἀροξοβόλι τῆς Μακρονήσου γίνετα ἀπὸ σήμερον τὸ ὁρμητήριο ἡρώων πρὸς τὴ Δόξα. Δὲν ἀκούγονται πια τὰ κροξίματα τῶν πευλιῶν τῆς θάλασσης. Ἀλλὰ τῶν πολυβόλων και τῶν ντουφεκιῶν οἱ κρότοι πὸν διαλαλοῦνο στὰ γύρω πελάγη τὴν λεβέντικη παρουσία τῆς Μακρονήσου. Τιμὴ και Δόξα στοὺς νέους βλαστουτοῦ Κέντρον τῆς Βασικῆς Ἐκπαιδεύσεως Μακρονήσου.

Μ' ἐνθουσιασμό οἱ αὐριανοὶ μαχητὲς παρακολουθοῦν τὴν ἐκπαίδευσι εἰς τὰ νεὰ ὄπλα τὰ ὁποῖα θὰ δοξάσουνο ἐναντίον τῶν προδοτῶν τοῦ ἔθνος.

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΟΝ Ο.Η.Ε.

Παρὰ τὴν συστηματικὴν κι' ἐκτὸς προηγουμένου κωλυσιεργία τῆς Ρωσίας και τῶν δορυφόρων τῆς, ἰδίως δὲ τοῦ ἀνεκδιήγητου Σέρβου Μπέμπλερ, στὴ συζήτησι τοῦ Ἑλληνικοῦ τὰ τσακάλια δὲν ξέφυγαν τὴν πανηγυρικὴ καταδίκη τους διὰ τὴν συνδρομὴν τους στοὺς συμμορίτες και τὴν ἀναγνώρισίν τους ὡς ἔμπρηστῶν τῆς διεθνοῦς και ἰδίως τῆς Βαλκανικῆς εἰρήνης: Ἔτσι ἦρθε, ἔστω και ἀργὰ και ἡ ἐπίσημη δικαιοσύνη και ἀναγνώρισις τοῦ ὑπερ πάντων ἀγῶνος μᾶς ὡς ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ὁλοκλήρου τῆς δημοκρατικῆς ἀνθρωπότητος και ἀφ' ὅπου πνίσθει ἡ διεθνή συνείδησις ἡ ὁποία, παραπλανημένη ὅπως και οἱ σκαπανεῖς στὸ παρελθόν, δὲν εἶχε ἴσως ἀντιληφθῆ σ' ὅλη του τὴν ἔκτασι τὸ φοβερὸ κίνδυνο. Πὸν ἀπειλοῦσε και ἀπειλεῖ τὸν πολιτισμὸν τὴν πρόοδον και τὴν ἐλευθερίαν.

ΤΑ ΚΟΙΝΑ ΓΕΥΜΑΤΑ

Ἐπὶ ἡγεσίαν ἀληθινὰ ἔμπνευσμένη ἡ πρωτοβουλία τοῦ σεβαστοῦ μᾶς κ. Δ)τοῦ ὅπως κατὰ τὰς ἑορτὰς παρακάθηνται και συντρώγουνο εἰς τὴν λέσχην ἀξ)κῶν και ἀντιπροσωπεῖα στρατιωτῶν τῶν λόγων. Καὶ τοῦτο διότι μὲ τὸ μέτρο αὐτὸ, πὸν ἀποδεικνύει τὴν στοργὴν και τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῶν Σκαπανέων, δημιουργεῖται και ἓνας καινούργιος σπουδαῖος παράγων ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου μᾶς. Χαλεπόνται ψυχικοὶ δεσμοὶ μεταξὺ ἀξιωματικῶν και στρατιωτῶν και σφρυλατεῖται τὸ ἐνιαῖον πνεῦμα πὸν πρόκειται νὰ κυριαρχεῖ σὲ κάθε μᾶς ἐκδήλωσι.

ΠΩΣ ΚΡΙΝΟΥΝ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Καίτοι εἶναι ἀπειρες πιά οἱ περγαμηνὲς κι' ἀναγνωρίσεις τοῦ ἔθνοφελου ἀναμορφωτικοῦ ἔργου πὸν διεξάγεται στὸ μικρὸ μᾶς νησί ἐν τούτοις θὰ ἦτο ἄλλο ἂν ἐξῆλθον και δὲν χωνεῖον

κότατο και γεμάτο παλμὸ γράμμα πὸν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Δ)τὴν μᾶς ταγ)ρχην κ. Γ. ΣΓΟΥΡΟΝ ὁ διευθύνων σύμβουλος τῆς Α. Ε. Μεταφορῶν και διαμετακομῆσεων κ. Σπ. Οὐζούνης: «Ἐμεῖς γράφει ὁ κ. Οὐζούνης, και ὅλοι οἱ συνεργάται σας προσφέρεται μιὰν ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολυβασιανισμένην Πατρίδα διαπαιδαγωγούνοτες ἠθικῶς και Πατριωτικὰ ὄλους τοὺς νέους οἱ ὁποῖοι εὐρέθησαν εἰς τὰ σατανικὰ δόκτια μᾶς ὁργανώσεως δολοφόνων, ἐγκληματιῶν προδοτῶν και καθαρομάτων» και συνεχίζει. «Δὲν ἀκούσαμε οὔτε εἶδαμεν τὸν πρῶτον πὸν τὰ λέει αὐτά. Τὰ γματα ὁλόκληρα μὲ χιλιάδες ἐξαγνισμένων ψυχῶν πὸν βγῆκαν ἀπὸ τὴν ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΣΑΣ αὐτὴν τὴν στιγμὴν προσφέρουνο τὸ αἶμα τους διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν και τὴν ἐλευθερίαν ὁλων μᾶς αὐτὴν ἀκριβῶς πὸν ζηλεύουνο και δὲν χωνεῖον

Κουράστηκε, ισορρόπησε πολύ, πόνεσε, ξαγρου-
πνησε, τσακίστηκε και κέρδισε τις εκατό χιλιά-
δες, τίμιες, δραχμούλες...

Αλλά αυτός ο έθνοφρουρός δεν είναι φιλο-
χρήματος. Δεν είναι ύλιστης και είναι φτωχός
βιοπαλαιστής.

Δεν σκουπίζει με το δεξί του χέρι τα μάτια,
πού καίνε και το στόμα το στεγνό την άλμύρα
του ιδρώτα του γι' αυτό;

Είναι πατριώτης ο Γελές. Άγνος και καθα-
ρός Έλληνας.

Και με τα βαθουλωμένα μετά από την σκλη-
ρή αυτή δουλειά μάτια του και τα ρουφηγμένα
μάγουλά του γύρισε από την άδεια με πιό χα-
λυβωμένη όμως την ψυχή του και έρχεται με
πονεμένη χαρά την τρίτη μέρα στον διοικητή
του και του δίνει τον βρεγμένο από ιδρώτα ό-
βολό λέγοντας ό,τι είπε... Και αναρωτιέται κα-
νείς: Ποιά ήταν άραγε ή δύναμις αυτή, που τον
έκανε σήμερα να νικήση τα ανθρώπινα πάθη
και αδυναμίες.

Και αλήθεια και πόσες αδυναμίες και πάθη
δεν νίκησε ο Γελές με την πράξι του αυτή;

Πάθη δυνατά πολύ δυνατά... την φιλαργυ-
ρία, την τεμπελιά, την κακία, την άδιαφορία
στον πλησίον, τον άτομικισμό και τόσα άλλα.....

Ποιά ήταν αυτή ή δύναμις που έσπρωξε τον
Πατριώτη αυτόν στην υπέροχη αυτήν πράξι
του, που δείχνει τόσο μεγαλείον και όμορφιά
ψυχής, τόση άνωτερότητα χαρακτήρος, τόση
καρτερικότητα και συναίσθηση τόσο εύρεία του

Μ' ένθουσιασμό οι αύριανοί μαχητές παρακολουθούν την εκπαίδευσι εις τα νέα
όπλα τα όποία θα δικαιώσουν τις έλπίδες του Έθνους

διεξαγωγμένου ιεροϋ Άγώνος δια την ανεξαρτη-
σίαν του έθνους και την ύπόστασιν της Φυλής.
Άσφαλώς τίποτε άλλο από την φλόγα εκεί-
νην, που υπάρχει στις ψυχές και στα κόκκαλα
των Έλλήνων τα ιερά, την άγιασμένη φλόγα
της Αιώνιας Ελλάδος, που είναι ή Πρωτοπα-
λαίστρα στον παγκόσμιο στίβον εις τον Άγώνα
υπέρ της Έλευθερίας και του πολιτισμού των
ανθρώπων της Γης.

Η πράξι αυτή του Γελέ δείχνει το μέτρο,
τον βαθμό της συναισθήσεως του διεξαγομένου
άγώνος υπό του μαχομένου Έθνους.

Είναι ή προσωποποίηση της Έλληνικής εϋ-
συνειδησίας και φιλοτιμίας, της καρτερίας, της
υπομονής και άντοχής. Είναι το δείγμα του Έλ-
ληνικού αισθήματος. Ο Γελές και μαζή του τα
τόσα άλλα, τα άπειρα πολυποίκιλλα παραδείγ-
ματα αυτοθυσίας είναι ή έγγύση της τελικής
Νίκης της Ελλάδος.

ΠΟΣ ΚΡΙΝΟΥΝ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Καίτοι είναι άπειρες πι-
οί περγαμηνές κι' αναγνω-
ρίσεις του έθνοφελούς άνα-
μορφωτικού έργου που δι-
εξάγεται στο μικρό μας νη-
σί εν τούτοις θα ήτο αλη-
θινή παράλειψις να μη δώ-
σοιμε στη δημοσιότητα δύο
περικλοπές άπ' το πατριωτι-

εξαγισμένων ψυχών που
βγήκαν από την ΑΚΑΔΗ-
ΜΙΑΝ ΣΑΣ αυτήν την
στιγμήν προσφέρουν το αι-
μα τους δια την ανεξαρτη-
σίαν και την έλευθερίαν ό-
λων μας αυτήν ακριβώς που
ζηλεύουν και δεν χωνεύουν
οί έρυθροί δικτάτορες του
Κρεμλίνου και των δορυ-
φόρων των. Τα σχόλια
νομίζομεν περιττεύουν.

ΛΥΡΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

ΔΕΗΣΙΣ

Ναέ, Πανάρχαιε Ναέ, που στέκεις σαν έλπίδα,
στον χρόνο, μέσα στις ψυχές—μέσα στην καταιγίδα
λεύκανε την ψυχή μου.

Κι' έγώ στις τόσες θάλασσες, στον άνεμο, στον κάμπο
να πάρει μύρο ή ζωή με το δικό Σου θάμφο
θα στείλω το φιλί μου

Χρόνο τον χρόνο λάξευε το δάκρυ την κολώνα
—άχος πολυς και θόρυβος της μοίρας, στον αιώνα—
μέχρι τη νηνεμία.

Οίμοι! Μας ήρθαν χρόνοι δισεκτο: καταραμένοι.
Μά τί; Θα σκιαζουμε; Ποτέ! Θαρρεί λευκοντυμένη
ή μάνα εύτυχία

N. ΜΠΟΥΤΒΑΣ

ΚΑΤΩ ΑΠΟ Τ' ΑΝΤΙΣΚΗΝΟ

ΣΙΤΙΣΤΙΚΑ

Όταν πρωτοντύθηκα στρα-
τιώτης νόμιζα ότι θάμενα
σκέτος φαντάρο — έλλείψει
ειδικών προσόντων. Δέ ξέρω
όμως πως οι μάνωτεροί μου
ανακάλυψαν τη μεγάλη μου
μου ιδιοφυΐα κι' μ' έβαλαν
βοηθό σιτιστού. Μεγάλη δου-
λειά είπα μέσα μου. Μπρά-
βο αξίωμα κι' όλας! Θά
γίνω μιά μέρα και σιτιστής!
Δηλαδή ο πατέρας του Λό-
χου μιά και τη θέση της
μάννας την κατέχει άδιαφι-
λονίκητα ό... έπιλοχίας. Και
να σάς πω υπερηφανεύτικά
γι' αυτό Πατέρας βέβαια,
άντρας. Αύτά είπα στην άρ-
χή χωρίς να ξέρω τί μελετά
έβαζα στο κεφάλι μου. Μιά
μέρα άπολύθηκε ο παλιός
σιτιστής και τότε ως κανο-
νικός διάδοχος έγώ πέρασα
στη χρεΐα των... σιτιστών.

Δικό μου γραφείο, βιβλία,
διαχείριση, μισθοδοτικά, σι-
τιστικά, προσκεκολλημένοι,
άπεσπασμένοι και άδειοϋχοι
με κατέκλυσαν άπ' τη πρώ-
τη ώρα. Άπέκτησα και ειδι-
κό σάλπισμα. Με τη διαφο-
ρά ότι διαλαλεί ανά τους
αϊθέρας τα μυστικά μου κα-
τά τρόπον πολύ συκοφαν-
τικό. Μη κλέβετε πολλά, άλ-
λά λίγα και καλά. Πολύ ίδι-
όρυθμη δουλειά. Κυλά ή
ζωή μου μέσα στα έσώβρα-
κα και τις κουραμένες. Πότε
μπάκαλης, πότε ταμίας, πότε
μανάβης πότε παντοπώλης
και πότε έβραϊός έμπορος
έτοιμων ένδυμασιών. Πάν-
τοτε όμως πολιτικάντης. Για
να είσαι καλός σιτιστής πρέ-
πει να είσαι διπλωμάτης.
Υποσχέσεις, χαμόγελα, κλει-
σίματα ματιού, ύποιοούμε-

να, κτύπημα στη πλάτη και
κρυφά στ' αυτί πέρασε άρ-
γότερα, έν τάξει σ' έχω ύπ'
δψιν μου, περιμένα και με
την άλλη διάνομή θα σέ
κάνω τσιφτη, και τόσ' άλλα
κόλπο, μεταχειρίζομαι δα-
νεισμένα από γνωστούς νε-
οέλληνας... πολιτικούς. Έτ-
σι κατορφώνω και πέρνω
τη ψήφο έμπιστοσύνης του
Λόχου.

Έκτός όμως άπ' αυτά έ-
χουμε και τα λαχεία μας.
Όχι κείνα που λέει αυτός
ο σαλπικτής. Άλλά άλλα.
Νά με τους άγράμματος.
Χρειάζεσαι να κατέχεις
και τους ιδιωτισμούς και
τις διαλέκτους. Στο στρατό
ή δημοτική είναι άπαγορευ-
μένη, Πώς όμως ο δόλιος ο
Καρπενισώτης να καταλά-
βει ότι ο ντορβάς καταλά-
Σιτιοδόχος και ο κόπανος—
τυπάς; Έτσι αναγκάζομαι
να κάνω και παρέμβαση του
γλωσσικού ζητήματος και
να συνεννοούμαι στη... δη-
μοτική. Με τους νέους πάλι
άλλο πράγμα. Παρελαύνει

από μπροστά ή σοφία της
φυλής. Ότι θα ντρεπόσουν
να το πεις στον άλλο για
βρυσιά το έχει αυτές έπώ-
νυμο. Κολής, Ζουμής, Κότ-
τας, Ψείρας, Ψύλλος και
πολλά άλλα πού... ντρέπο-
μαι να τ' αναφέρω. Νομί-
ζεις πολλές φορές ότι ά-
στειεύονται. Προχθές που
δίναμε άρβυλα για άντικα-
τάσταση περιμένα πολύ έ-
ξω από τη σκηνή μου. Βγαί-
νω και λέγω. Παιδιά έχω
σήμερα λίγα ζευγάρια να
μπούν οι τελείως ξυπόλυ-
τοι. Εισέρχεται ο πρώτος—
λέγε του λέγω—Ξυπόλυτος
μου άπαντά—Τό ξέρω παι-
δάκι μου γι' άστεία είμα-
στε;—Όχι κύριε σιτιστά έτοι-
ονομάζομαι Ξυπόλυτος Νι-
κόλαος...! Τόμπολα. Αύτός
πραγματικά έδικαιοϋτο. Και
πήρε τα καλλίτερα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ

“ΑΣΜΑ ΗΡΩΪΚΟ...”

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΠΑΝΤΑΖΗ

Μακάρι το στεφάνι μας της
28 Οκτωβρίου 1949, που θα
άποθέσουμε πάλι στο μεγάλο
βωμό του «Όχι», να ναι κα-
μωμένο από λουλούδια που
θα τ' αφίσουμε έλεύθερα να
ξαναφυτρώσουν κι' άμάτωτα στη
βασανισμένη μας γη, όμως ο-
λος αυτός ο πόνος, όλη ή ά-
γρύπνια και το άτέλειωτο κυ-
νήγι της λευτεριάς όχτώ χρό-
νια μέσα από τις νύχτες και
τη φωτιά κάνει ακόμα περισ-
σοτερο την ψυχή μας ν' άπο-
ζητά μιά ήθικη ικανοποίηση.
Κ' επειδή δεν τη βρίσκει άλ-
λο, με δίψα σέρνει τριγύρω
το βλέμμα της άπ' όπου θ'
άκούση την άντροιωμένη δο-
ξαριά που θα ψέλνη όλη την
ένταση της θυσίας και του με-
γαλείου του 1940. Πού είναι
ο νέος Αισχύλος που γύρισε

από το νέο Μαραθώνα της
φυλής, που είναι τος να μάς
μεθύση με την Τέχνη του άν-
τανακλώντας την όρμη και τη
δόξα της τυρανισμένης κι'
ήρωϊκής γενιάς;
Παρ' όλη την άπουσία της
πλατειάς πνευματικής καλλιέρ-
γειας και των άλλων αντίξο-
ων συνθηκών της νεοελληνι-
κής ζωής που έμποδίζουν τη
μεγάλη συνέχεια να μάς χα-
ρίση μιά τιτανική αποκάλυψη,
όστόσο τα σπέρματα της έλ-
ληνικότητας πλούσια ύπάρχουν
πάντα. Έμείς το προσδοκού-
με ότι κάποτε έτοιμάζουν ένα
νεοελληνικό θαύμα και στον
τομέα της Τέχνης. Γι' αυτό
και στο μεγάλο «παρών» της
αιώνιας Ελλάδας το 40 δεν
ήταν δυνατό, όση κοσμοχαλα-
σία κι' άν έπακολούθησε, πα-

ρά ν' άκουστούν και μερικοί
έξαισίοι ήχοι της Τέχνης που
προαγγέλλουν ένα θαυμαστό
μέλλον.

Αυτό μπορεί κανείς να το
διαπιστώση άνάμεσα σε πολλά
άλλα φανερόματα και στο
«Άσμα ήρωϊκό και πένθιμο
για τον χαμένο άνθυπολοχα-
γό της Άλβανίας» του Ό-
δυσέα Έλύτη. Ο ξεχωριστός
μας αυτός ποιητής ήδη άπ' τα
προπολεμικά χρόνια είχε προ-
σχετεί κι' αναγνωριστεί σαν
μιά δυνατή φυσιογνωμία του
νεοελληνικού λυρισμού. Τα
μεγάλα του ποιήματα ήταν
σοφιστικά. Όσο κι' αν
μάς εξέένισε ή καινούργια αυ-
τή ποιητική τάση, όμως χάρη
στην άγνή ποιητικότητα που
ένυπήρχε στον Έλύτη κατώρ-
θωσε και ο σοφιστισμός να
σταθής σε πλατύτερα στρώμα-
τα στην Ελλάδα και πρό-
παντός και ο ίδιος ο Έλύτης
—έστω και γραφοντας σοφ-
ιστικά—να συγκαταλεχθή
άμέσως άνάμεσα στους καλλι-
τερους νέους ποιητές μας.
Στο «Άσμα ήρωϊκό και

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΑΝΕ ΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

Σκεφτήκατε ποτέ, αγαπητοί μου, γιατί αποκλείστηκαν οι δικηγόροι απ' τον Παράδεισο; Όπως όλα τα πράγματα στον κόσμο έχουν την αιτία τους, έτσι και για το γεγονός αυτό υπάρχει αιτία και να πιά:

Μπροστά από πολλά χρόνια, τότε που η οι δικηγόροι έλεγαν ίσως λιγότερα ψέματα ή ο Πανάγαθος ήταν περισσότερο επιεικής, βρέθηκαν μερικοί δικηγόροι στον Παράδεισο και περνούσαν ζωή χαρισάμενη βολτάροντες όλη μέρα στους άνθισμένους κήπους του.

Κάποτε λοιπόν, ένας «δικάτωρ του Δικαίου» κάνοντας τον περίπατό του πλησίασε έναν άγγελο, που έκοβε βόλτες κάτω από ένα δέντρο και τον ρώτησε:

—Τι κάνεις εδώ άγγελέ μου; —Φυλάγω κατά παραγγελία του Θεού αυτό το δέντρο.

—Πόσα χρόνια έχεις σ' αυτό τη θέση;

—Ένα εκατομμύριο χρόνια, ίσως και παραπάνω.

—Και δεν πήρες ακόμα προαγωγή;

—Τι πράγμα είναι αυτό; λέει μ' έκπληξη ο άγγελος.

—Νά. Έκει κάτω στη γη μας, όταν συμπληρώσει ορισμένο καιρό σε μία θέση σε μεταθέτουν σε μία άλλη καλύτερη και σου δίνουν μεγαλύτερο μισθό. Έσύ λοιπόν που είσαι τόσα χρόνια στην ίδια θέση δικαιούσαι να ζητήσεις προαγωγή.

Αυτά είπε ο δικηγόρος μας και συνέχισε τον περίπατό του.

Ο άγγελος, που τόσα χρόνια ήταν γαλήνιος, άναψε και κόρωσε. Το σκέφτηκε το πρᾶγμα μόνος του, το συζήτησε με τους άλλους άγγελους και τέλος όλοι μαζί πήραν την απόφαση να κατεβούν σε άπεργία. Η ιστορία δεν αναφέρει αν η άπεργία είχε «μαχητικό χαρακτήρα», αν είχε «άπεργιακή επιτροπή» και αν μελετήθηκε και οργανώθηκε σύμφωνα με την στρατηγική και τακτική των μαζικών άγώνων, γεγονός όμως είναι ότι όλοι οι άγγελοι συγκεντρώθηκαν «φωνασκοώντας και άπειλούντες» μπροστά στο παλάτι του Θεού.

—Τι θέλετε εύλογημένοι; τους ρώτησε με καλωσύνη ο Πανάγαθος.

—Προαγωγή... άπάντησε με ένα στόμα το μαινόμενο πλήθος.

—Ποιός σᾶς το είπε αυτό μωρέ;

—Ένας δικηγόρος Πανάγαθε, να εκείνος με τα χαρτιά κάτω απ' τη μασάλη, που στέκεται εκεί κάτω και χαμογελάει.

—Α έτσι; φώναξε θυμωμένος ο Θεός. Τώρα θά το δείξω εγώ.

Φώναξε τον Άγιο Πέτρο και του έδωσε έντολή να στείλει άμέσως στην Κόλαση τους δικηγόρους που ήταν εκεί και να μην άφισει εις τους αιώνας των αιώνων δικηγόρο να περάσει απ' την πόρτα του Παράδεισου.

K. T.

ΣΚΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΣΧΟΙΝΙΚΑ

Οί φαντάροι του νησιού μας κάθε πρωινό άπικού άφοδ κανονίζουν πρώτα τα του σκηνικού των οίκου—καθαρίζοντας τούτέστιν κάθε μέρος και γωνιά—σιγουράρουνε κατόπιν της σκηνής των τά... σχοινιά.

“Έπειτα—έν συνεχεία—ξεκινάνε για τη μάχη άνεβαίνουν στον αύχένα πιάνουν έπειτα τη ράχη έπιτίθενται στο τέλος και τι λάφυρα ναι κείνα! μόνον που αντί για όπλα λαφυραγωγούν τά... σχίνα.

“Όμως φτάνει πειά ή μέρα—δέν το λέω άφ' έαυτοῦ—που οί σκαπανείς θα γίνουν το καμάρι του Στρατοῦ και θα είν' αυτοί βεβαίως που θα σπεύσουνε τρεχάλα για να στήσουνε τοῦ Μάρκου το σχοινί για τή... κρεμάλα! Σ. Δ.

ΑΛΒΑΝΙΚΕΣ ΑΠΕΙΛΕΣ

Φοβερίζουνε οί Σλάβοι τελευταία στο Παρίσι προσπαθώντας—για φαντά σου!—να τρομάξουνε τη Δύση· κι' ο καθένας που άκούει παραμένει κεχηνό όταν άπειλεί—ίδια—με φωνές ο... Άλβανός.

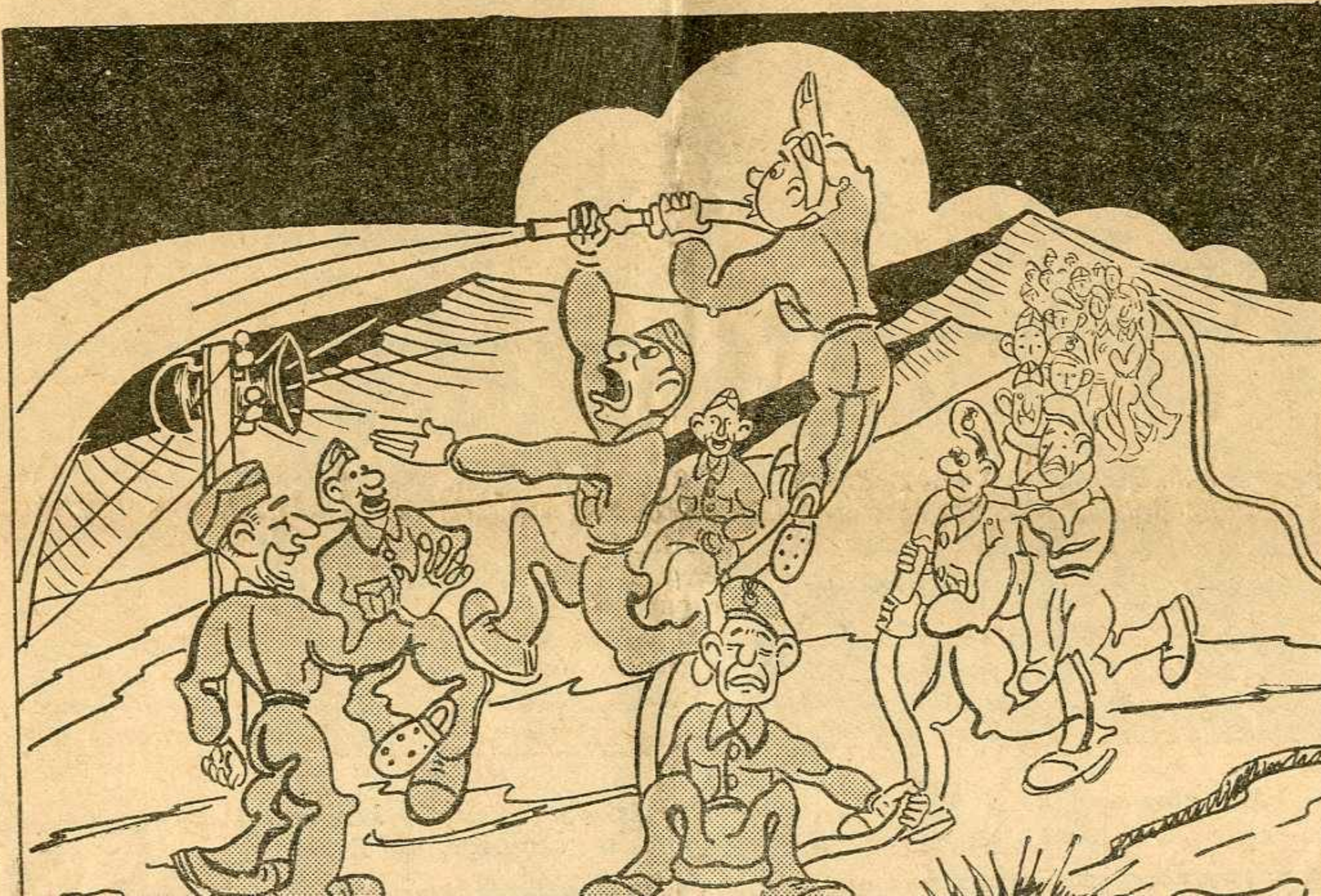
Και φωνάζει και χτυπιέται και το σύμπαν άπειλεί με άναίδεια· με θράσος και με έπαρσι πολύ· για σκεφθήτε όμως κάτι· «Νά μιλάτε τώρα όλοι να μιλάνε και οί... Στόλοι! Σ. Δ.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΣΤΗ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟ

Μία εύγενής Έθνική χειρονομία του Φαρμακευτικού Συλλόγου Άθηνών, την όποια υιοθέτησε ευχαρίστως ή Δ'νσις ΒΧΙΓ.Ε.Σ. έπροίκισε την Μακρόνησο με Ραδιοφωνικό Σταθμό. Ηδη μετεφέρθησαν τα σχετικά μηχανήματα και εγκατεστάθη ο Σταθμός στο ειδικό οίκημα των έκπομπών το όποιο τώρα άνακαινίζεται. Ως γνωστόν οί έκπομπές διαφωτιστικών και ψυχαγωγικών προγραμμάτων εγκαταστάθηκαν πρό πολλού στο Τάγμα μας και οδηγώνονται από το Γραφείο Ηθικής Άγωγής. Με μανά-

ιδρύσεως Ραδιοσταθμού είναι άληθινά βαρυσήμαντο, διότι, παράλληλως προς τα έντυπα του νησιού μας, απ' τον Σταθμό μας, τον Ραδιοσταθμό Μακρονήσου θά μεταδίδουμε με τα έρτζιανά κύματα του γαλάζιου μας ουρανό όλη τη φλόγα και τους παλμούς της Έλληνικής μας καρδιάς, της καρδιάς τεῦ Ξαναγεννημένου Έλληνα Σκαπανέως.

Οί δοκιμαστικές έκπομπές άρχισαν κιάλας. Σε λίγες μέρες πιστεύουμε να βρισκόμαστε στην εύτυχη θέση να άναγγεΐλουμε την έπίσημη έναρξη των έκπο-

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ... ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ

Χρόνια τώρα τ' άκουγα να λέγεται κατά κόρον κι' εΐχ' άρχίσει, τ' όμολογώ, να το πιστεύω κι' εγώ. Η μουσική έξημερώνει τά ήθη, —σε κάνει άλλο άνθρωπο—σ' αλλάζει, σε κάνει πολιτισμένο. Αυτά κι' άλλα για την άνθρωποσότητα άποστολή της μου κεντούσαν κάθε μέρα τ' αυτιά και μείχαν κάνει μανιάδη μουσικόφιλο καίτοι, για να λέμε την άλήθεια, ούδέποτε μουχε δοθή ή εύχαρία να γευτώ τους τόσους καρπούς της. Άκουγα μουσική μα το μόνο πουνοιόθα ήταν κάποια ευδιαθεσία, κάτι έλαφροκουνήματα στα πόδια, πάθειά μου κρατούσαν πάτε-ποτέ το ρυθμό μα τίποτε πού πολύ και ίδίως πού μόνιμο—Το έξηγοῦσα πώς για να δής «χαΐρι» πρέπει να υποβληθής σε μακροχρόνια κι' έντονη μουσικοθεραπεία. Και περιμένα την ευκαιρία να γιατρευτώ απ' τ' άγρια μου ένστικτα, να έξημερωθώ να νοιώθω κάλμα στα νεύρα και στην ψυχή. Έτσι καταλαβαί γετε τον ένθουσιασμό μου σαν χάρις στις φρονιίδες του Τάγματος, είδα να καταπλέουν μεγαλοπρεπή και άστραφτερά τα μεγάφωνα μετά τών... «παροκολουθημάτων και έξαρτημάτων», όπως λέμε μεΐς οί στρατιωτικοί. Ηρθαν και γιόμισαν τον καταυλισμό με τις μουσικές συμφωνίες και τους πλανηρούς ήχους τών δοξαριών.

Ζωή χαρισάμενη. Έργασία και χαρά, χορός και τραγούδι. Η θεραπεία άπέδιδε τους πρώτους καρπούς και είχα άρχίσει να πιστεύ πώς γρήγορα θάβλεπα και τους τελευταίους δηλαδή το ήμερωμά μου τ' ολοκληρωτικό. Μα γελάστηκα. Γελάστηκα διότι δέν είχα υπολογίσει έναν άλλο παράγοντα. Τις μουσικές... διαφωνίες. Τις νεοελληνικές μας στραβοξυλιές και την έπιμονή μας να έπιβάλλουμε ο ένας πάνω στον άλλο τά γούστα μας. Το θήμα γνωστό. Κάποιο κακότυχο... Ναυτάκι ύψους μόλις... δύο μέτρων.

Τι να σου κάνει; Που να συνδιάσει χιλιάδες γούστα πάνω σε μία πλάκα γραφοφώνου; Κι' άρχίζουν οί γκρίνιες οί φωνές τα παράπονα.

Μωσαικό, Πύργος της Βαβέλ, Ο.Η.Ε., Χέρβρα.

—Μπράβο—όλοοο. Αυτό ντε την Καραγκούνα. Πάλι! —“Όχιιι, Κόφτο! Ταγκό θέλουμε! Μπίτζζ! Ζήτωοο... Έν τῷ μεταξύ το μεγάλο άδιάφορο σαν πεισματάρης κανταδόρος συνεχίζει... Το φεγγάρι κάνει βόλτα στής άγάπης μου την πόρτα.

Τί έκδηλώσεις! Ένώ ο ένας ένθουσιάζεται και χειροκροτεί ο άλλος σιγομουρμουρίζει...

χίσεις να συζητάς τά γούστα του Έλληνα; Άλλωστε κινδυνεύεις κι' όλας αν πάρεις θέσι να βρής και τον μελά σου απ' αυτούς τους άνυπότακτους που κρατάνε πιστόλι δηλ. τους... «τρείς καμπαλέρος» κι' ίσως στον καυγά να επέμβη και ο Συριανός καπετάνιος που παρ' όλα τα παρακάλια και τις προσκλήσεις μας δέν έννοεί να... χαμογελάση. Μα νάταν μόνο αυτό κάτι πήγαινε κι' έρχότανε άφοῦ μπορούσες να δώσης τόπο στην όργη και προκειμένου νάρθής σε τέτοια αντίθεση και να έκτεθής σε κινδύνους μπορούσες να βάλης σ' ένέργεια... «το τραμ το τελευταίο» και να πᾶς να ήσυχάσης «στο μικρό σου το τσαρδάκι».

Μά ει και κείνο το νοσταλγικό και κουτοπόνηρο τᾶ δυό σου χέρια κι' άκόμη το «πάμε στο άγνωστο με βάρκα την έλπίδα», κι' «έλα να σε μάθω ν' αγαπάς» που κάνουν τους έρωτευμένους να πέφτουν σ' έκτασι και τους σιτιστάς να χάνουν τά νούμμερα και να τα μεپردουκλώνουν Αυτά κι' άλλα.

Λοιπόν αγαπητέ μας συνάδελφε, συ' ο ναυτης που ρυθμίζεις αυτή τη μουσική διαφωνία με τά κουμπιά του άμπλιφικατέο και το γραμμόφωνο αν αγαπάς τον έαυτοῦλη μου άκουσε μια συμβουλή για να πάψης νακούς τις διαμαρτυρίες τών ζόρικων συνάδελφων και τις δικές μου.

Όταν βρίσκεσαι σε δίλημμα μήν διστάξεις καθόλου.—Βάλε μας κείνη την πλάκα πούνε όλο φοβέρα και μιλάει για τον τύρανλο που μᾶς τιθάσευει όλους καίτοι λέγεται «άσθενές φύλλο».

Βάλε μας τό...!! θηλυκέ μου σατράπη..

Τότε θά μᾶς δεις μπρός σου όλους άρνάκια. Πιό πολύ άρνάκια κι' απ' όσο είμαστε την ώρα που βρισκόμαστε μπροστά στον ίδιο αυτό τον... σατράπη: το θηλυκό. Θά ήμερεύουμε αυτομάτως κι' εγώ θά πεισθώ άπόλυτα για την έπίδρασι της μουσικής πάνω στο νευρικό σύστημα πράγμα για το όποιο άρχισα ν' άμφιβάλλω βλέποντας κι' ακούωντας τις διαφωνίες πάνω στις μουσικές... συμφωνίες.

στη ΧΑΡ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ

Περιμένετε σελίγες μέρες τους άγώνες της Έλλάδος

ΣΕ ΕΙΚΟΝΕΣ

Θά είναι ή Έθνική μας Παναοθήκη. Είκονες ζωγραφιστά πού μιλάνε για